

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10C/268/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415201997
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8415201997.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudcom Mgr. Tomášom Sarakom v právnej veci žalobcu Friendly Finance Slovakia s.r.o., so sídlom Hlavná 104, Košice, IČO: 47243368, právne zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, proti žalovanému X., štátnemu občanovi Slovenskej republiky, o zaplatenie 222,33 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 120,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 120,- eur od 1. 5. 2014 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

III. Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 6,05 eur a z iných trov konania vo výške 1,76 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a to na účet právneho zástupcu žalobcu.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30. 3. 2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 222,33 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 157,33 eur od 1. 5. 2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Žalobu odôvodňoval tým, že so žalovaným dňa 30. 3. 2014 uzatvoril rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb (ďalej len „Rámcová zmluva“) a zároveň zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru (ďalej len „Zmluva“) a to tak, že žalovaný v súlade s čl. III bod 3 Rámcovej zmluvy prijal návrh Rámcovej zmluvy a Zmluvy zo strany žalobcu, pričom na základe týchto zmlúv mu poskytol krátkodobý, bezúčelový, bezúročný úver vo výške 120,- eur. V žalobe tvrdil, že žalovaný sa zaviazal vrátiť mu spolu sumu 157,33 eur pozostávajúcu z poskytnutého úveru a celkových nákladov (príslušenstva) za poskytnutie úveru vyjadrených pevnou sumou vo výške 37,33 eur s tým, že tieto celkové náklady za poskytnutie úveru predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorej spôsob výpočtu je uvedený v čl. IV. bod 8 Rámcovej zmluvy a jej výpočet bol vykonaný v súlade s prílohou č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe žalovaný úver s príslušenstvom, ktorý sa stal splatným dňa 30. 4. 2014 nevrátil, dostal sa so zaplatením tejto sumy do omeškania, preto žalobcovi vznikol počnúc dňom 1. 5. 2014 nárok na úroky z omeškania v zákonnej výške 5,25 % ročne zo sumy 157,33 eur, ktoré voči žalovanému uplatňuje. Žalobca v žalobe tiež tvrdil, že na základe skutočností, že písomnými výzvami vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku, vznikol mu podľa čl. IV bod 5 Rámcovej zmluvy nárok na náhradu skutočne vynaložených nákladov v celkovej výške 65,- eur, keďže žalovaný pred uzatvorením Rámcovej zmluvy a Zmluvy bol riadne oboznámený s poplatkami súvisiacimi

s porušením jeho povinnosti plniť riadne a včas svoj záväzok. Celkový nárok žalobcu tak podľa jeho tvrdenia v žalobe predstavuje sumu 222,33 eur a úroky z omeškania.

Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

Nakoľko sa v danom prípade jedná o drobný spor (§ 200ea Občianskeho súdneho poriadku) a vo veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 3. 2. 2016, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 27. 1. 2016, účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaný, ako dlžník uzavreli dňa 30. 3. 2014 prostredníctvom internetu, ako prostriedku diaľkovej komunikácie na adrese internetového sídla žalobcu Rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb, pričom v článku I bod 1 tejto Rámcovej zmluvy je uvedené, že žalobca na základe zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, poskytuje spotrebiteľské úvery a iné úvery a pôžičky pre spotrebiteľov. Ďalej je tam uvedené (čl. I bod 2), že spotrebiteľský úver alebo iný úver a pôžičku poskytuje žalobca (veriteľ) žalovanému (spotrebiteľovi) prostriedkami diaľkovej komunikácie podľa zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako krátkodobý bezúčelový úver. Predpokladom uzatvorenia Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru je registrácia spotrebiteľa na adrese internetového sídla veriteľa www.pozickomat.sk za účelom zriadenia užívateľského účtu a žiadosť o uzatvorenie Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyplnená spotrebiteľom. V zmysle článku III bod 1 tejto Rámcovej zmluvy, zmluvu uzatvára veriteľ so spotrebiteľom na základe žiadosti o poskytnutie úveru spotrebiteľa vo forme formulára prístupného na adrese internetového sídla veriteľa v časti užívateľského účtu spotrebiteľa. Požiadať o úver je oprávnený výlučne spotrebiteľ zaregistrovaný u veriteľa na internetovej stránke veriteľa www.pozickomat.sk, ktorému bol vytvorený užívateľský účet v súlade s podmienkami vytvorenia užívateľského účtu. Žiadať o úver je oprávnený výlučne spotrebiteľ, ktorý nemá nedoplatky na poisťovni v sociálnej a zdravotnej poisťovni, ani iné nesplatené záväzky vo vzťahu k tretím osobám, vrátane veriteľa a má pravidelný príjem, ktorého výšku preukáže veriteľovi.

V článku IV bod 3 Rámcovej zmluvy je uvedené, že úver poskytnutý veriteľom je bezúročný.

V článku IV bod 5 Rámcovej zmluvy je uvedené, že v prípade omeškania klienta so splátkami úveru je klient povinný zaplatiť veriteľovi skutočne vynaložené náklady spojené s ich vymáhaním, pričom je tam uvedené o aké náklady sa konkrétne jedná a ako sú vyrátané.

Dňa 30. 3. 2014 uzavreli žalobca, v pozícii veriteľa a žalovaný, ako spotrebiteľ Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru a to prostriedkami diaľkovej komunikácie (prostredníctvom internetu). Z jej obsahu súd zistil, že žalobca sa na základe Rámcovej zmluvy a tejto Zmluvy zaviazal poskytnúť žalovanému krátkodobý bezúčelový, bezúročný úver vo výške 120,- eur, s jednorázovým čerpaním, bezhotovostným prevodom z účtu v banke žalobcu na bankový účet žalovaného uvedený v záhlaví Zmluvy v deň uzatvorenia Zmluvy, najneskôr v nasledujúci pracovný deň po uzatvorení Zmluvy a žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi úver s príslušenstvom v celkovej výške 157,33 eur bezhotovostne na bankový účet žalobcu. V zmluve je uvedené, že táto sa uzatvorila na dobu určitú, so splatnosťou úveru s príslušenstvom dňa 30. 4. 2014, ďalej že celkové náklady na základe údajov platných v čase uzatvorenia Zmluvy predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 2326,1 % a tiež, že tieto celkové náklady žalovaného podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. sú tvorené poplatkom za poskytnutie úveru vyjadreným pevnou sumou 37,33 eur, pričom celková čiastka podľa § 2 písm. h) tohto zákona, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi je tvorená súčtom poskytnutého úveru a celkových nákladov (príslušenstva) pričom v čase uzatvorenia zmluvy a pri predpoklade riadneho a včasného splatenia záväzku spotrebiteľa predstavuje sumu 157,33 eur.

Zo žalobcom predloženého výpisu z jeho účtu zo dňa 31. 3. 2014 súd zistil, že dňa 31. 3. 2014 bola žalobcom bezhotovostne na číslo účtu, ktoré je v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru uvedené ako číslo účtu žalovaného poukázaná suma 120,- eur s poznámkou, že deň splatnosti je 30. 4. 2014.

Súd vychádzajúc z uvedených listín predložených žalobcom teda mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli rámcovú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky ako aj zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru ktoré boli uzavreté tým spôsobom, že žalobca zaslal žalovanému predzmluvný formulár obsahujúci informácie o podmienkach spotrebiteľského úveru a žalovaný ako zaregistrovaný spotrebiteľ vyjadril svoj súhlas kliknutím na odkaz, ktorý mu bol zaslaný prostredníctvom elektronickej pošty. Listinné dôkazy, teda zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru ako aj rámcová zmluva, obsahujú podpis žalobcu, pričom pri mene žalovaného vzhľadom na spôsob uzavretia nie je zmluva podpísaná, je tam uvedené, že zákazník akceptoval tento kontrakt s uvedením dňa a hodiny zo svojej IP adresy, kde je uvedený aj jeho e-mailový kontakt.

Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaný svoj záväzok z predmetnej zmluvy nesplnil a dohodnutú sumu 157,33 eur mu v deň splatnosti, ani doposiaľ neuhradil.

Pri posúdení, či v súdnej veci žalobcovi ako právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek spotrebiteľom vzniklo právo na zaplatenie žalovanej sumy titulom vrátenia úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanému ako spotrebiteľovi, teda fyzickej osobe nekonajúcej v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania je potrebné vychádzať zo zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Práve ten je totiž zákonom, ktorý upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru formou dočasného poskytnutia peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, ako aj podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postavení a ochrane spotrebiteľa a vzhľadom na spôsob uzatvorenia zmluvy tiež ustanovenia zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy účastníkmi spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 3 písm. l) tohto zákona spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

Podľa § 2 písm. a), c) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

Podľa § 9 ods. 1 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. i) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1; ďalej podľa písm. b) ak neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k/, r/ a y/; ďalej podľa písm.

d/ ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 24 ods. 1 tohto zákona na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, § 6 až 8 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, § 9 ods. 1, 2 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 9 a 10 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, § 11 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 12 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 14 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 16 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 17 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 19 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, 23 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a 25 <<https://www.slov-lex.sk/static/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a tohto paragrafu.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa § 2 písm. c) a d) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie c) dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku, d) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, po právnom posúdení veci v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je v časti týkajúcej sa zaplata úverovej istiny 120,- eur a úroku z omeškania z nej dôvodná, vo zvyšnej časti nedôvodná.

Je preukázané, že účastníci v zmysle zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku uzavreli najskôr rámcovú zmluvu a následne aj zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej žalobca, v pozícii iného veriteľa v zmysle § 2 písm. c/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytol žalovanému úver vo výške 120,- eur a žalovaný sa ho zaviazal vrátiť do dňa 30. 4. 2014 pričom v zmluve bolo uvedené, že zaplatí aj príslušenstvo úveru, čo malo predstavovať celkové náklady spotrebiteľa podľa § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a teda žalovaný mal do 30. 4. 2014 zaplatiť žalobcovi sumu 157,33 eura. Keďže medzi účastníkmi ide o spotrebiteľský vzťah, bolo potrebné podľa § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka ako i podľa § 39 tohto zákona skúmať, či zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru neobsahuje také zmluvné dojednania, ktoré by boli v neprospech spotrebiteľa a prípadne by odporovali zákonu keďže použitie zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevylučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37, § 39 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na uvedené súd musel skúmať, či suma 37,33 eura, ktorú žalobca požadoval od žalovaného ako celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom je v súlade so zákonom a čo vlastne tieto celkové náklady predstavujú.

Podľa zákona (§ 2 písm. g./) by do týchto nákladov mali byť zahrnuté úroky, provízie, dane a poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov.

Žalobca však v danom prípade v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru žiadnym spôsobom nešpecifikoval, z čoho pozostávajú celkové náklady spotrebiteľa vyčíslené na sumu 37,33 eur a keďže podľa zákona v tejto sume by mali byť aj úroky, tak skutočnosť, že úroková sadzba spotrebiteľského úroku nie je uvedená v zmluve, spôsobuje že takýto spotrebiteľský úver sa považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 9 ods. 2 písm. i) a § 24 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca na jednej strane do formulára zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (viď jej druhý odsek) zakomponoval ustanovenie, že úver poskytnutý veriteľom je bezúročný, avšak tomuto odporuje samotné znenie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, keď celkové náklady spotrebiteľa sú vyčíslené na sumu 37,33 eura a podľa zmluvy sú tvorené poplatkom za poskytnutie úveru vyjadreným pevnou sumou a pokiaľ by skutočne uvedenú sumu mal tvoriť iba poplatok za poskytnutie úveru, tak jeho výška by bola v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu je zmluva v tejto časti podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože pri úvere 120,- eur poskytnutom na dobu jedného mesiaca a pri poplatku za poskytnutie úveru vo výške 37,33 eura predstavuje výška poplatku z poskytnutého úveru 31,11 %, čo pri ročnom vyjadrení činí 373,32 %.

Takáto výška odplaty je tiež v rozpore s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a teda je v rozpore so zákonom a aj z toho dôvodu je potrebné toto ustanovenie zmluvy považovať za neplatné. Pre posúdenie primeranosti výšky odplaty nie je podstatné ako je táto nazvaná, či úrok, či poplatok za poskytnutie úveru alebo inak, podstatný je pomer jej výšky k výške poskytnutej sumy s prihliadnutím k lehote jej splatnosti. Ak sa pri deklarovanej bezúročnej úvere súčasne požaduje od spotrebiteľa odplata prezentovaná ako poplatok spojený so spracovaním a poskytnutím úveru, plniaci vzhľadom na jeho výšku v podstate funkciu, inak pri úveroch zastávaných úrokmi, a to vo výške v podstate tretiny požičanej sumy za mesiac, nemožno takýto poplatok vyňať súdnej kontrole. Súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 8. 12. 2011 č.k. 16Co/71/2011 kde ten pri krátkodobom úvere s lehotou splatnosti 4 mesiace pri ktorom po prepočte výšky odplaty na ročné vyjadrenie činila cena úveru per annum 132 % konštatoval, že už len samotná skutočnosť, že cenu úveru vyjadruje trojčiferné číslo je zarážajúca a odôvodňujúca zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Súd pripomína, že v súdnej veci, pri prepočte odplaty na ročné vyjadrenie cena úveru činí dokonca 373,32 %.

V danom prípade žalobca v zmluve na jednom mieste uvádza, že poskytnutý úver je bezúročný, no na druhej strane toto ustanovenie je v rozpore s obsahom samotnej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, v ktorej požaduje za poskytnutý úver poplatok vyjadrený pevnou sumou 37,33 eur. Podľa názoru súdu tento poplatok treba v daných okolnostiach poskytnutia úveru považovať vlastne za úrok z

poskytnutého úveru pričom v zmluve absentuje úroková sadzba a v tejto časti súd považuje zmluvu za neplatnú, preto spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a spotrebiteľ je povinný vrátiť iba to, čo mu bolo poskytnuté na základe zmluvy, čiže sumu 120,- eur. I keď súd nepopiera a rešpektuje skutočnosť, že výška úrokov u nebankových subjektov, akým je aj žalobca je logicky vyššia ako obvyklé bankové úroky vzhľadom na ich vyššie podnikateľské riziko, to neznamená, že výška úrokov či inej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov môže byť u nebankového subjektu neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne presahujúca tieto bankové úroky, ako je tomu v prípade predmetnej úverovej zmluvy. Dohoda o výške úrokov, či inej odplaty za poskytnutie úveru musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31. 7. 2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške odplaty za úver vo výške 37,33 eur za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom. Ani rýchlosť poskytnutia úveru, či špecifiká nebankového poskytovania úverov a krátka lehota splatnosti v danom prípade (1 mesiac) nemôžu nič zmeniť na neprijateľnosti výšky danej odplaty.

Súd si v tejto súvislosti dovoľuje poukázať tiež na tú skutočnosť, že na praktiky, kedy sa pri deklarovaní bezúročnosti poskytnutého úveru úroky maskovali za rôzne poplatky spojené s poskytnutím úveru medzičasom reagoval zákonodarca tak, že zákonom č. 106/2014 Z.z. ktorý novelizoval Občiansky zákonník zadefinoval inštitút civilnoprávnej úžery, pričom v dôvodovej správe argumentoval okrem iného práve praktikami, keď sa v zmluve uvedie tzv. zmluvná odmena, pričom v zmluve sa vôbec neuvádzajú úroky požadované od spotrebiteľa (viď osobitnú časť dôvodovej správy čl. I k bodu 1). Zároveň tam pre odstránenie pochybností jasne vysvetlil, že pojem odplata bude subsumovať akékoľvek náklady spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Odplata tak bude zahŕňať jednak úrok, jednak poplatky za poskytnutie úveru, pravidelné poplatky, ktoré bude sprevádzať trvanie úverového vzťahu, ale aj všetky náklady spojené s obligatónnym poistením úveru a podobne.

Žalobe nebolo možné vyhovieť ani v časti zaplatenia sumy 65,- eur, ktorú žalobca špecifikoval ako náhradu skutočne vynaložených nákladov v zmysle čl. IV bod 5 Rámcovej zmluvy. Žalobca sa domáhal zaplatenia náhrady nákladov v súvislosti s výzvami žalovaného na úhradu jeho dlhu a to vo výške 65,- eur. Podľa rámcovej zmluvy (čl. IV. bod 5) má ísť o skutočne vynaložené náklady. Súd zmluvu v časti týkajúcej sa dojednania a vyčíslenia týchto tzv. skutočných nákladov podľa druhu upomienky považuje za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a zároveň ju je treba vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalobca na jednej strane uvádza, že sa má jednať o skutočne vynaložené náklady a na druhej strane ich stanovil vopred paušálne, a to v zjavne neprimeranej výške. Táto zmluvná podmienka je teda výrazne v neprospech spotrebiteľa (žalovaného), pričom nepochybne nebola individuálne vyjednaná, keďže žalovaný nemohol ovplyvniť obsah rámcovej zmluvy.

V tejto časti navyše žaloba žalobcu zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka, čo samo osebe zakladá dôvod na jej zamietnutie v uvedenej časti. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na túto „náhradu skutočne vynaložených nákladov“ preto súd dáva do pozornosti, že už v Rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/264/2014 zo dňa 5. 11. 2014, či v rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/199/2014 zo dňa 27. 1. 2015 bola zmluvná

podmienka týkajúca sa dojednaní náhrady týchto nákladov vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zo žalovanej istiny 222,33 eur za dôvodne uplatnenú považoval len jej časť vo výške 120,- eur predstavujúcu výšku skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov žalovanému. Žalobca poskytnutie tejto sumy žalovanému riadne preukázal predloženým výpisom z účtu, táto podľa zmluvy mala byť vrátená najneskôr do 30. 4. 2014, a keďže v priebehu konania nebolo ničím spochybnené tvrdenie žalobcu, že sa tak v lehote splatnosti, ku dňu podania žaloby, ani do dňa vyhlásenia rozsudku nestalo, čo nespochybnil ani sám žalovaný, ktorému žaloba bola doručená a teda ak by chcel, mal možnosť tak urobiť, v tejto časti súd žalobe vyhovel.

Žalobca žalobou uplatnil aj nárok na úrok z omeškania zo sumy 157,33 eur vo výške 5,25 % ročne od 1. 5. 2014 do zaplatenia.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. 2. 2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Povinnosťou žalovaného bolo jemu poskytnutú sumu 120,- eur vrátiť do 30. 4. 2014, čo sa nestalo. Počnúc nasledujúcim dňom sa tak dostal do omeškania so zaplatením tejto sumy a žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania vo výške určenej podľa vyššie uvedeného zákonného pravidla. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu (t.j. ku dňu 1. 5. 2014) bola 0,25 %, žalobcovi preto vzniklo právo na úrok z omeškania 5,25 % ročne (5 + 0,25 %). Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania takto určenú sadzbu nepresahuje, preto súd žalovanému uložil povinnosť spolu so sumou 120,- eur zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 1. 5. 2014 do zaplatenia. Keďže na zaplatenie sumy 37,33 eur žalobcovi z už popísaných dôvodov nárok nevznikol, do omeškania so zaplatením tejto sumy sa žalovaný dostať nemohol, preto v časti úroku z omeškania požadovaného zo sumy 37,33 eur súd žalobu zamietol. Čo sa týka výroku o trovách konania, návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania podal iba žalobca, ktorý trovy konania aj včas vyčíslil (v žalobe). Žalovaný návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť mu trovy konania neurobil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s 151 ods. 1 O.s.p.

Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe bolo sčasti vyhovené, sčasti bola zamietnutá.

Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie istiny 120,- eur a úroku z omeškania zo sumy 120,- eur vo výške 5,25 % ročne od 1. 5. 2014 do zaplatenia v ktorej bolo žalobe vyhovené.

Žalovaný bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie istiny 102,33 eur a 5,25 % ročného úroku z omeškania zo sumy 37,33 eur od 1. 5. 2014 do zaplatenia v ktorej bola žaloba zamietnutá.

Pri výpočte pomeru úspechu účastníkov v konaní pre účel rozhodnutia o trovách konania súd vychádzal zo stavu ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 154 ods. 1 O.s.p.), pričom za základ na jeho určenie vzal tak žalovanú pohľadávku - istinu, ako aj žalované príslušenstvo pohľadávky - úroky z omeškania (v tejto súvislosti vid' napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. 4. 2004 sp. zn. 1MCdo 1/2004).

Žalovaná istina s kapitalizovaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 236,9 eur (z toho istina je 222,33 eur a kapitalizovaný úrok z omeškania je 14,57 eur).

Prisúdená istina s kapitalizovaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 131,11 eur (z toho 120,- eur je istina a 11,11 eur úrok z omeškania) a neprisúdená (zamietnutá) istina s kapitalizovaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku činí 105,79 eur (z toho 102,33 eur je istina a 3,46 eur úrok z omeškania).

Žalobca tak bol v konaní úspešný v rozsahu 55,34 %, žalovaný bol v konaní úspešný v rozsahu 44,66 %.

Po odpočítaní úspechu žalovaného v rozsahu 44,66 % od úspechu žalobcu v rozsahu 55,34 % vznikol vo veci úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10,68 %.

Trovy konania žalobca v žalobe vyčíslil tak, že tie pozostávajú z náhrady zaplateného súdneho poplatku za žalobu, ktorý je vo výške 16,50 eur a z trov jeho právneho zastúpenia vo výške 56,98 eur.

Trovy konania žalobcu uznané súdom za dôvodné, účelné a preukázané pozostávajú z trov jeho právneho zastúpenia za poskytnuté právne služby advokátom vo výške 56,62 eur a z iných trov konania vo výške 16,50 eur titulom náhrady zaplateného súdneho poplatku za žalobu. Priznané trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny za 2 úkony právnej služby vo výške spolu 39,84 eur (1./ prevzatie a príprava zastúpenia; 2./ žaloba) pri sume 19,92 eur za jeden úkon právnej služby vychádzajúc z hodnoty predmetu sporu 222,33 eur podľa § 10 ods. 1 a 2 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) Vyhlášky 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, čo po pripočítaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné /režijný paušál/ za 2 hore uvedené úkony právnej služby vo výške 16,78 eur (2 á 8,39 eur) podľa § 16 ods. 3 tejto Vyhlášky činí na trovách právneho zastúpenia a náhradách spolu 56,62 eur.

V prípade plného úspechu v spore by žalobcovi v zmysle hore uvedeného patrila náhrada trov konania vo výške 73,12 eur (z toho 56,62 eur ako trovy právneho zastúpenia a 16,50 eur ako iné trovy konania). Vzhľadom na pomer úspechu žalobcu v spore však žalobcovi podľa § 142 ods. 2 O.s.p. patrí len 10,68 % tejto sumy, teda 7,81 eur (z toho 6,05 eur ako trovy právneho zastúpenia a 1,76 eur ako iné trovy konania).

Trovy konania je žalovaný v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobcu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 120,- eur s úrokmi z omeškania v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v rovnakej lehote nahradiť trovy konania. Na určenie dlhšej lehoty na zaplatenie, či na povolenie splácať ju v splátkach nebol podaný návrh a nebol na to ani zákonný dôvod, keďže vzhľadom na skutočnosť, že suma 120,- eur mala byť vrátená ešte dňa 30. 4. 2014, a teda s jej zaplatením žalovaný mešká už viac ako jeden a pol roka a neuhradil z nej doposiaľ ani časť, by povolenie ďalšieho odkladu jej úhrady zjavne odporovalo zásade spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov a ďalším zásadám vyjadreným v § 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).